

HABERLER :

■ Ankara vilâyetindeki Höyüklerde bulunan işlenmiş çakmak taşları :

Ankara ve civarı tarihen çok zengin bir muhittir. Buralarda tarih araştırmaları her zaman müsbet verimini vermekten geri kalmaz.

Moğan gölünün sol sahillerine yakın olan Karaoğlan höyüğünde Bay R. O. Arık'ın direktörlüğü altında yapılan kurumumuzun hafriyatı, Şimdiden Frikya, Eti, bakır ve kalkolitik devirlerini arkeoloji tarihine tanıtmıştır.

Moğan gölünün sağ sahiline geçince Hacılar köyünün Höyüğü aynı tarih belgelerini vereceğine dair bize işaretler gösteriyor. Bir Ankara vilâyeti haritasında Höyükleri arayınız, size stratejik mevkileri gösteren, mühim hatlar verirler.

Ankara Kızılcahamam yolunda Bitik, Karalar, Halkavun mevkileri de bunlardandır.

Bu yerlerde yaş tayin edecek Seramikler çok olarak bulunuyor. Bunlar arasında bulunan bir kaç işlenmiş çakmak taşının resimlerini bu sayımıza koyuyoruz. Bunlara sath üzerinde tesadüf edilmiştir. İstratigrafik olmadığı için devrini tayin etmek güçtür. Ancak parçalar çok tipiktir. Mühassısların tetkik nazarına sunuyoruz.

Alaca - Höyük Hafriyatı : 1939

Türk Tarih Kurumu tarafından 1935 den beri Alaca-Höyükte yapılmakta olan hafriyata bu sene de üyelerimizden müzeler dairesi müdürü Hamit Koşay idaresinde, Abdullah Altar, Baha Bediz, Hakkı Gültekin, Mimar Süleyman Örnek ve kısmen Ressam Mahmut Akok ve Kimyager Nureddin'in iştirakiyle devam edilmiş ve bu mesai beş ay sürmüştür.

Şıhhiye Vekâletinin yardımıyla Höyük üzerindeki evler perderpey istimlak olunarak civarda asrî bir köy kurulmaktadır. Şimdiye kadar yirmi yedi ev kaldırılmıştır. Nafia Vekilliği de Türk Tarih Kurumuna hafriyat malzemesi temin suretiyle müessir yardımda bulunmaktadır.

Höyükten Ankara'ya nakline lüzum görülmiyen mükerrer eserlerle bilhassa etütlük parçaları ziyaretçilerin tetkikine arzede bilmek için hafriyat evinin yanı başında 150 metre murabbahk bir sahaya üç salonu muhtevi bir müze inşa edilmiştir. Turizm işleri müdürlüğü tarafından bir misafirhane de yapıldığı takdirde Çorum vilâyetindeki hafriyat yerlerini (Boğazköy, Höyük, Pazarlı) ziyaret edecek âlimler ve turistler burada bir melce bulmuş olacaklardır.

Höyük hafriyat kampı Üniversite talebeleri için de bir tatbikat mektebi olmağa çok elverişlidir. Alaca - Höyük hafriyatının bu seneki neticeleri de verimli olmuştur.

Eti devrinin dört mimarî katını ihtiva ettiği anlaşılmaktadır. Yüz küsur senedenberi malûm olan isfenksli kapı en muahhar devre aittir. Buraya bağlanan

eski sur duvarları kalkmış bulunmaktadır. İkinci Eti katında bulunan büyük mabedin üstü açık orta salonunun uzunluğu 50 metreden fazla ve genişliği ise 13 metredir. Bu salon büyüklü küçüklü odalar ve şark tarafında muhkem ikinci bir sur duvarı ile ihata edilmiştir. Bu Eti mabedinin Frikya devrinde tahrip olunduğunu gesteren izler vardır. Münasip sahalarda ve büyük mabedin altı kazıldığı zaman diğer bir mabedin mevcudiyeti tesbit edilmiştir. Bu mabedin duvarları isfenksli kapının altına doğru gitmektedir. Odaların birisinde hiyeroglif yazılı mühür baskısını taşıyan büyük küplerin sıralandığı görülmüştür. Dördüncü mimari kattaki Eti yapıları daha ufak taşlarla örülmüştür. Eti katında bulunan çanak çömlek bir müze dolduracak kadar zengindir. 939 mevsiminde bir odada ilk tablet dahi elde edilmiştir.

Takriben beş buçuk metrede nihayet bulan Eti katından sonra şümulü ve kalın bir yangın tabakası Eti devrini bakır devrinden ayırmaktadır. Kültepe tabletleriyle yaşıtt eski Bronz devri eserlerine de (Alışar III) de dağınık olarak rast-gelinmiştir. Bakır devri asgarî dört mimarî katı ihtiva etmekte ve dokuz buçuk metre derinliğe kadar uzamaktadır. İşte bu mimarî katlar arasında milâttan evvel üçüncü bin yıla isabet eden kral ailesine ait on iki mezar bulunmuştur. Bu sene açılan L. K. remizli mezarlar takriben dokuz metre derinliktedir. Mezarlardan bazıları üst üste olduğuna göre bunların arasında zaman itibariyle az çok bir fark olması icabeder. Bu kral mezarlarında bulunan zinet ve kült eşyası zenginlikce Ur'da bulunan eserlerle ancak kabili kıyaslar. Yalnız zikri geçen bu iki mezarda bulunan eserler şunlardır: Muhtelif şekillerde yedi altın kap, altın ve akik tanelerle tanzim olunmuş kolye, fındık cesametinde altın kaplamalı tanelerle tanzim olunan diğer kolye, firid tanelerle yapılan kolye, altın topuz başı, altın saplı taş topuz, gümüş hançer, altın saplı diğer madenî hançer, bakır uzun kılıncı, altın göğüslü altın küpeli ve altın papuçlu idol, diğer bakır idol, altın bilezik, altın küpe, bakır tarak, iki altın taç, büyük altın toka, altın iğneler, iki buğa figurini (bir tanesinin gözü elektrondan), ortası geyikli iki güneş kursu, ortası ceylanlı diğer iki güneş kursu, hendesî motifleri havî diğer güneş kursları vesaire bulunmuştur. Hayvan figürlerinin bir totem olduğuna şüphe yoktur. Mezarlardaki iskeletler rutubetten çok müteessir olmakla beraber bir tanesi nisbeten sağlamdır. Bunlar dizleri bükük vaziyette yerleştirilmişlerdir. Başları garba, ayakları şarka doğru uzatılmıştır.

Ölü gömüldükten sonra mezar odası kalın kalaslarla örtülmüş ve üstü kil ile sıvanmıştır. Tetfîni müteakip büyük ölçüde ziyafetin takip ettiği anlaşılıyor. L. mezarının üstünde on öküz başı ve ayakları bulunmuştur. Diğer aksamın yenil-digine şüphe yoktur.

Bakır devrinden sonra kalkolitik devir gelmektedir. Şimdiki zemin suyu bu tabakayı işgal ettiği için derinlerde hafriyat çok güçtür. Buna rağmen 1936 senesinde bir tecrübe sondajı ile bu devir eserlerinden de örnekler toplanmış ve on dört metrede ana toprak bulunmuştur. 1939 mevsiminde mesafî bilhassa Eti devri ile bakır devri tabakalarına teksif edilmiştir, Kıymetli eserler halen Ankara Et-nografya müzesine nakledilmiş bulunmaktadır.

■ 1939 senesi Trakya hafriyatı:

1939 senesi Trakya hafriyatı 24 Ağustostan 6 Birinciteşrine kadar, yani 44gün devam etmiştir. Hafriyat heyeti İstanbul Arkeoloji Müzeleri Umum Müdür muavini

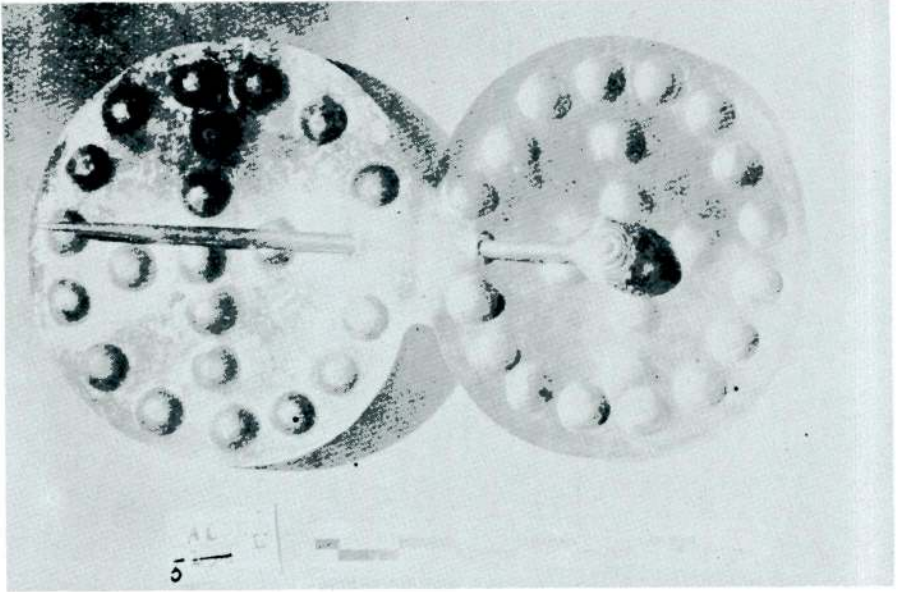

Sfenksli kapının restorasyonu

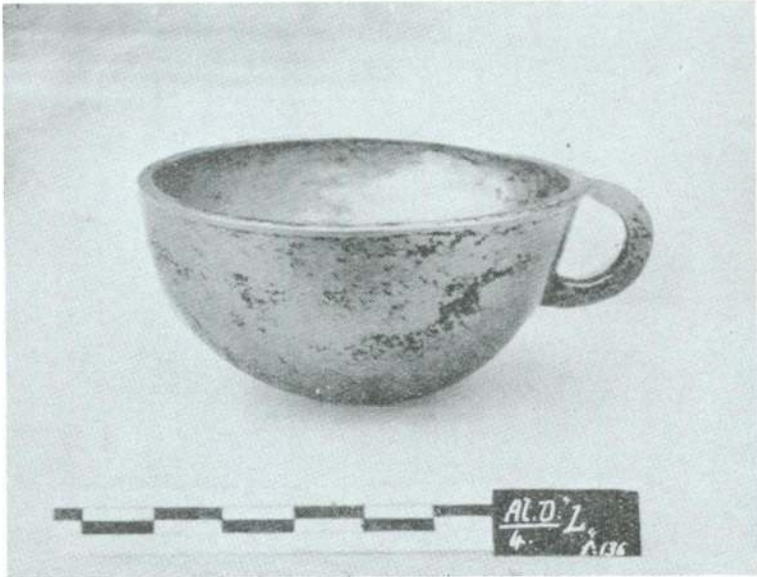

K. mezarından çıkan altın vazo

Alacahöyük hafriyatına ait resimler

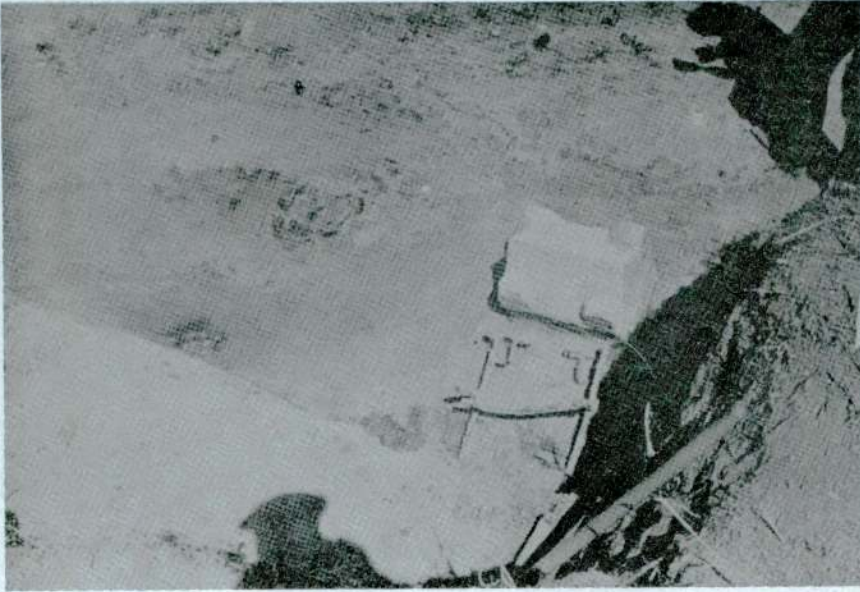
L. mezarından çıkan altın toka ve iğne

L. mezarından çıkan altın tas

Res. 1 — Vize, E Höyüğünün üst tabakalarında bulunmuş olan mezar

Res. 2 — Vize, H Höyüğündeki 2 numaralı mezar

Res. 3 — Kırklareli C höyüğü «Kamara mezarı»

Ankara mağbedi hafriyatına ait resimler

Hacıbayram camii ve mağbed

Hafriyata umumî bir bakış

Blzans mezarı halıyat ve restorasyonuna ait resimler

Mezarın meydana çıktığı zamanki hali

Mezar içindeki fresklerden biri

Bizans mezarı hafriyat ve restorasyonuna ait resimler

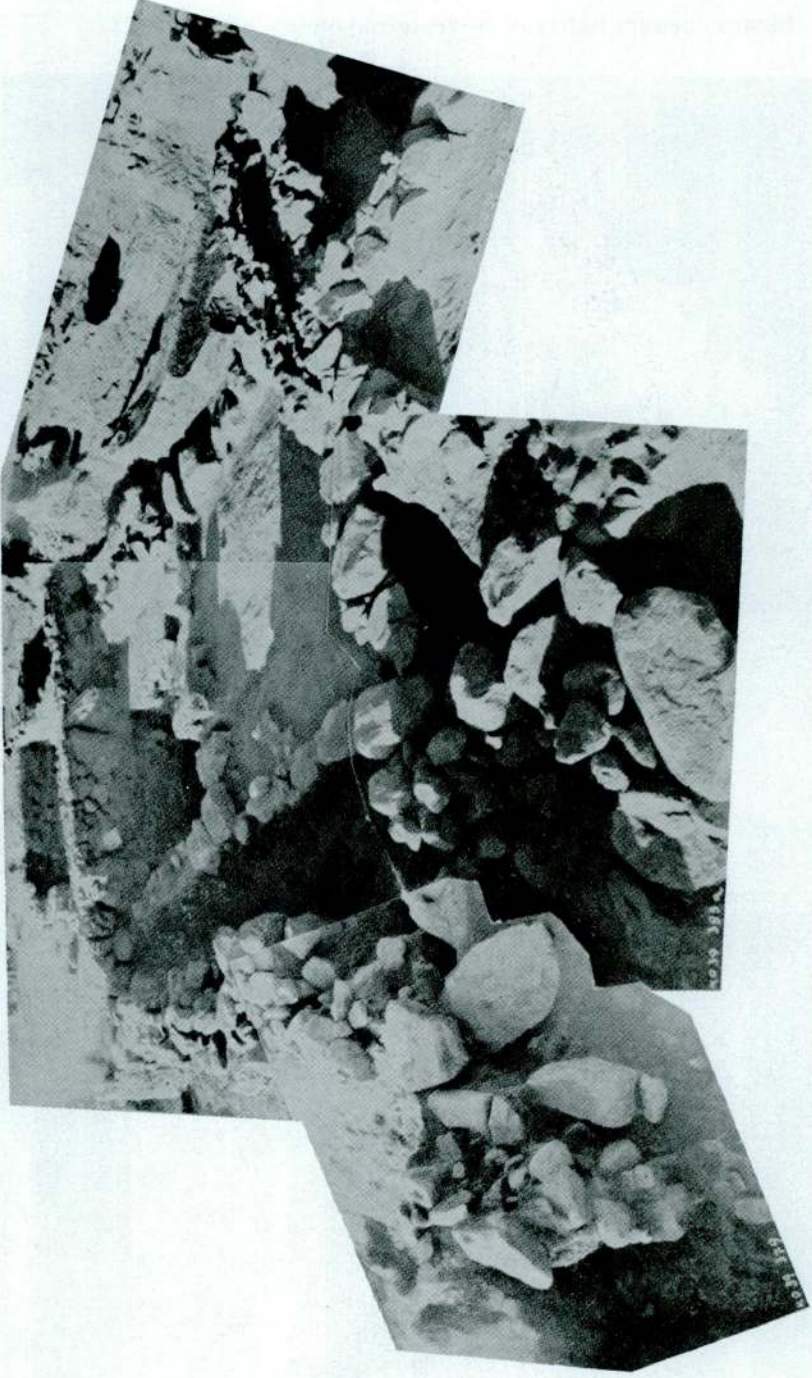
Mezar içindeki fresklerden bir diğeri

Mezar restore edildikten sonra

Karaođan hafriyatı 1939 Eylülü içinde garp areası

Lev. CXXVII

Cenuptan Őmale bakış panoraması

Belleten : C. III S. 11 / 12

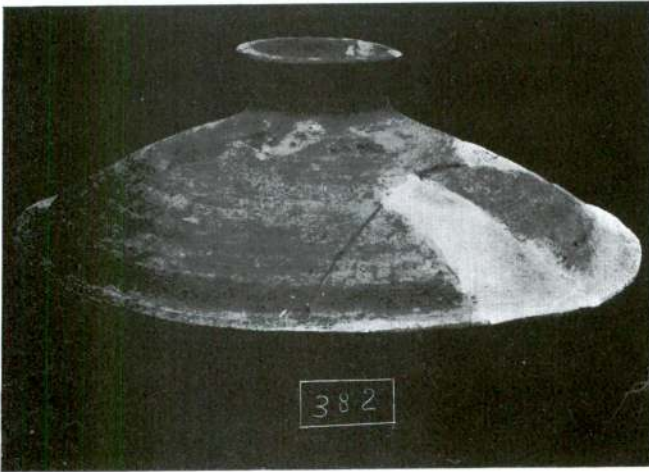
Kara oğlan hafriyatından çıkan bazı eserler

Bir «tekrenk» Eti kabı

Eti tabakasında bulunan bir «ocaklık». Zoomorphisme'den anthropomorphisme'e ilerleyişin «autel» de tezâhürü.

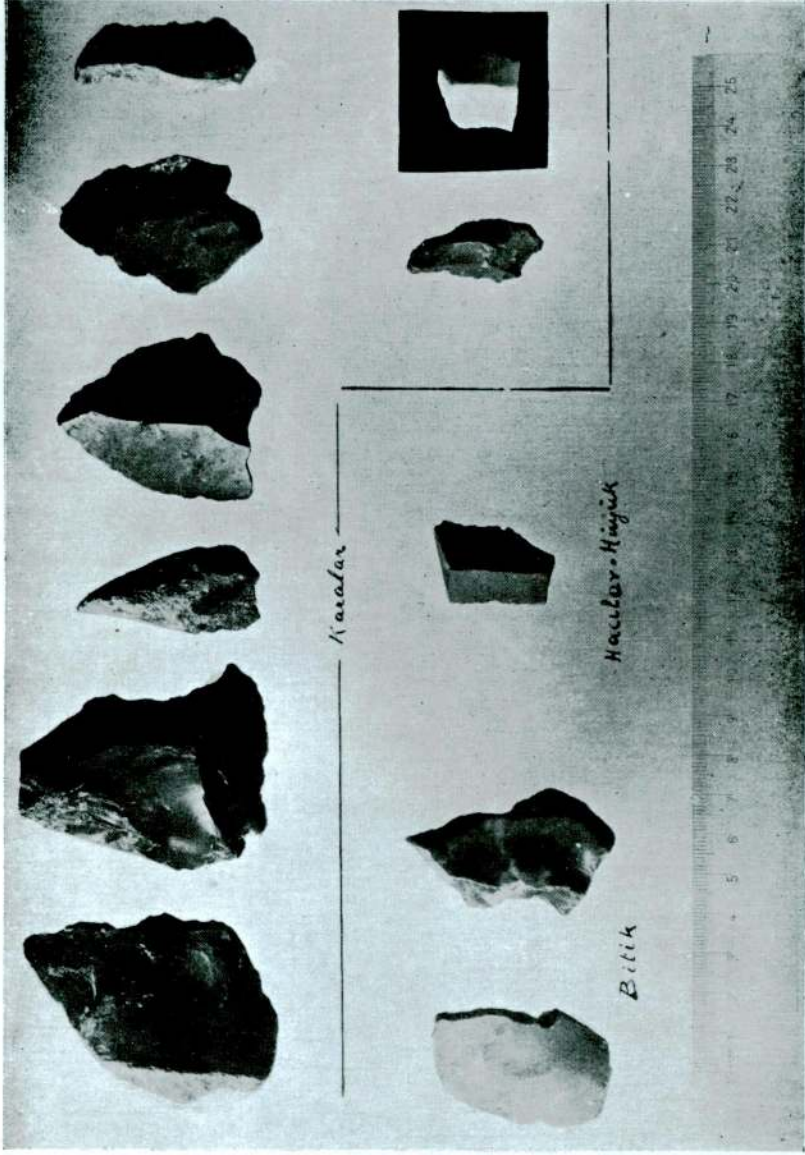

Firikya işi bir kapak

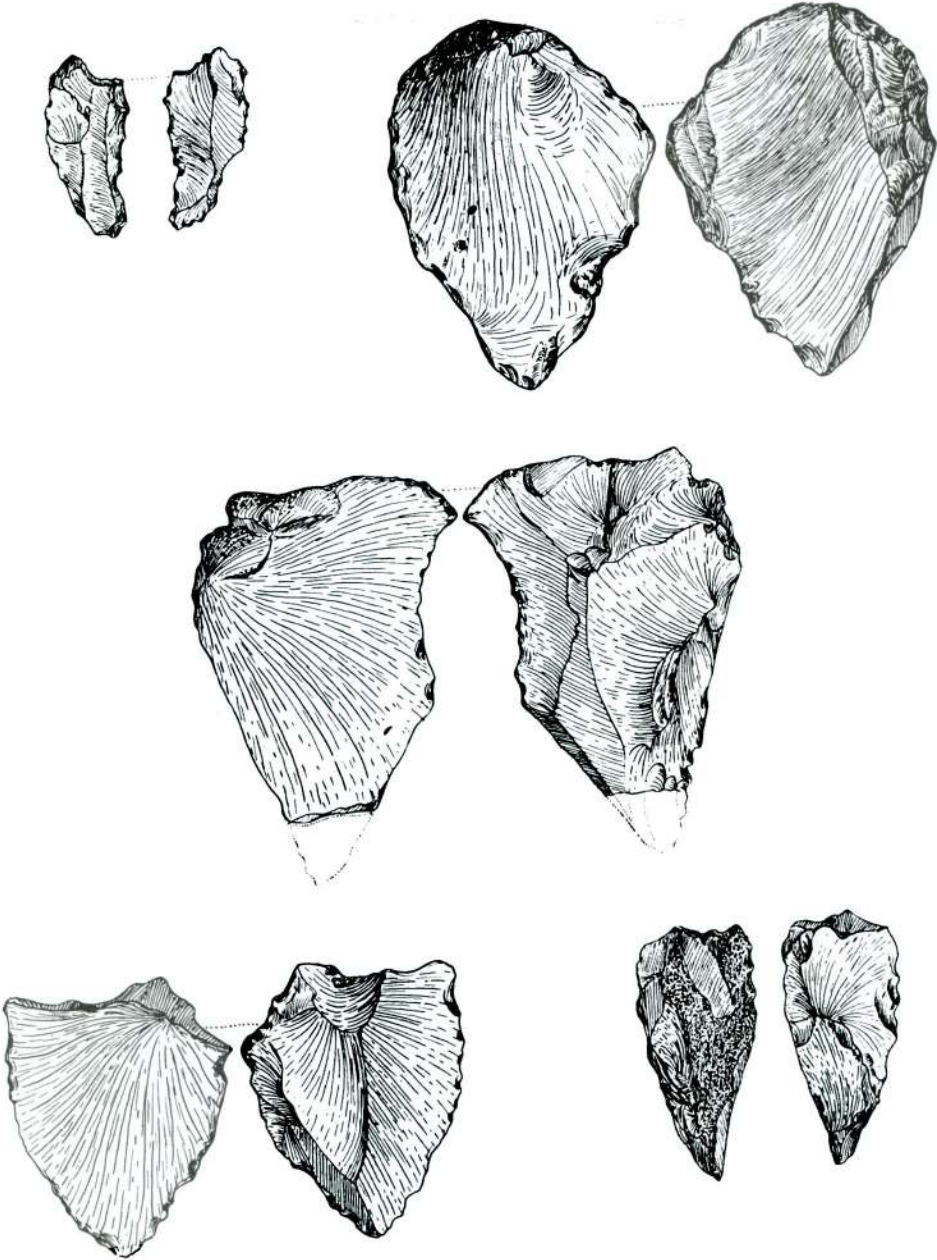
Bulleten : C. III S. 11 / 12

Her ev bir atelyedir. Şu ağırşak yüzlerce örnekten bir tanesidir.

T. T. Kurumu Asbaşkanı Bayan Dr. Afet Uzmay tarafından bulunmuş çakmak taşları

T. T. Kurumu Asbaşkanı Bayan Dr. Âfet Uzman tarafından bulunmuş olan çakmaktaşlarından 5 tanesinin Ankara Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi Antropoloji Enstitüsü Préparateur'ü Bay Kılıç tarafından yapılmış desenleri

Dr. Arif Müfit Mansel'in başkanlığı altında asistan Bahadır Alkım, muhasip Şefik Güneşli ve Necmi İye'den teşekkül etmiştir. Bu sene de, geçen sene olduğu gibi, Vize ve Kırklareli civarında hafriyat yapılmıştır.

1 — VİZE HAFRİYATI: Vizenin cenubundaki geniş ovanın içinde beş höyük kazılmıştır. Vizenin 6 Km. cenubunda bulunan E höyüğünün (kutru 65 m; yüksekliği 18 m) üst kısmında, etrafı taş duvarla tahdit edilmiş müstatil şeklinde (1,35×2,45) bir mezar bulunmuştur. (Res. 1) Mezarın içinde şu eserler vardır: Arslan pençesi şeklinde tunç şamdan ayağı ve tahta bir çekmeceye ait olduğu anlaşılan tunç kilit kolu ve bir plâka; demir kılıç ve mızrak uçları; bir süvarinin başına zafer ilâhesinin bir çelenk vazetmesini musavver demir kabartma (bir miğfer yanaklığı olması muhtemeldir); müteaddit halka ve çiviler; muhtelif şekil ve eb'adda cam vazolar; iki toprak kandil; müteaddit toprak kap ve vazolar. Mezarın dışında ise bir toprak kandil ve kulpu bir Medüz başıyla müzeyyen büyük bir tunç vazıo bulunmuştur. Tekmil bu asar M. s. 1-2 asra ait bulunmaktadır. Höyüğün altındaki esas mezarı bulmak için şark-garp istikametinde 5 m. genişliğinde açılan ve tepenin ortasına doğru genişliği 20 metreye çıkarılan büyük tranşeyi bu sene ancak 16 metreye kadar derinleştirmek kabil olmuş, fakat hafriyatın son haftasında yağın sürekli yağmurlardan dolayı buradaki ameliyeyi tatil etmek mecburiyeti hasıl olmuştur.

E höyüğünün yanında bulunan F höyüğünde ise (kutru 40 m. yüksekliği 3 m.) bir at iskeleti bulunmuştur. E höyüğünün sahibine ait olması muhtemel olan bu atın keşfi eski Trakların atlara vermiş oldukları ehemmiyeti tebarüz ettiren güzel bir misal teşkil etmektedir.

E höyüğünün takriben 400 m. şimalinde küçük bir tepede (G höyüğü. Kutru 32 m. yüksekliği 3 m.), içinde çanak çömlek ve bu meyanda «terra sigillata» taklidi parçalar bulunan geniş bir kül tabakasına raslanmış, fakat mezar bulunamamıştır.

G höyüğünün hemen yanında bulunan diğer küçük bir höyükte ise (H höyüğü. Kutru 35 m. yüksekliği 1,80 m.) kâffesi şark-garb istikametinde olmak üzere üç mezar bulunmuştur. Üç tarafı geniş ve mukavves tuğlalarla tahdit edilmiş olan 1 Numaralı mezarda bir toprak testi, iki cam vazıo ve bazı demir parçaları bulunmuştur. İçi kerpiçle sıvanmış müstatil şeklinde bir çukurdan ibaret olan (2,90×1) 2 numaralı mezarda (Res. 2) ise küçük mermer bir lâhit yahut kemik mahfazası (ossuarium) ve bunun yanında demirden mamûl açılır kapanır bir iskemle, müteaddit toprak ve cam vazolar keşfedilmiştir. İki geniş mukavves tuğlanın balık sırtı şeklinde birleştirilmesinden husule gelmiş olan 3 numaralı mezarda ise hiç bir esere tesadüf etmek kabil olmamıştır.

H höyüğünün takriben 400 m. şimalinde bulunan bir höyükte ise (İ höyüğü. Kutru 50 m. yüksekliği 4 m.) hiç bir mezara raslamak kabil olmamıştır.

2 — KIRKLARELİ HAFRİYATI: Kırklarelinin 3 Km. cenubunda ve geçen sene araştırmış olduğumuz A ve B höyüklerinin şimali şarkisinde üçüncü bir höyük (C höyüğü. Kutru 45 m. yüksekliği 7 m.) kazılmış ve burada ince uzun müstatil şeklinde, arka arkaya vazedilmiş dört odadan mürekkep bir «kamara mezarı» meydana çıkarılmıştır. (Res. 3) Muntazam ufki tabakalar teşkil eden kalker taşlarından pek muhkem ve itinalı bir surette yapılmış olan bu mezarın üzeri taş kemerle örtülü idi; dördüncü odanın üzerinde böyle bir kemeri mükemmel muhafaza edilmiş bir şekilde bulmak kabildir. Odaların duvarlarında kırmızı ve açık ve koyu mavi boyalı fresk bakiyeleri görülmektedir. Asıl mezar odası olduğu

anlaşılan dördüncü odada bir lâhit yahut bir «ölü yatağı»nın ön cephesine ait olduğu anlaşılan müstatil şeklinde büyük bir taş levha mevcuttur. Bir rivayete göre 1878 seferinde Ruslar tarafından açılmış olan bu «kamara mezarı», inşa tekniği bakımından geçen sene kazılmış olduğumuz A ve B mezarlarıyla beraber gitmekte, binaenaleyh M. e. 5-4 üncü asra ait bulunmaktadır.

Bu suretle bu sene Trak mezar tipleri serisine yeni yeni bir takım tipler ilâve edilmiş oluyor. Gerek bu mezarlar, gerek bunların içinde bulunmuş olan asar zannımıza göre, Trak kültürü ve Trak dininin aydınlatılmasında mühim bir rol oynayacaklardır.

■ Karaoğlan hafriyatı: 1939

Türk Tarih Kurumunun, 1937 denberi devam ettirdiği bu hafriyat bu mevsim harikulâde neticeler vermeye başladı. Yine Arkeolog Remzi Oğuz Arığın idaresiyle, ve hepsi de Tarih Kurumunun elemanları olan mimar ve asistanlarla ilerleyen çalışmalar, hemen yarı Akropolun ve Firikyâ katının açılmasına imkân vermiş; bilhassa höyüğün garp sathı mailinde toplanmıştır. Firikyâlıların daha ziyade Akropolda, şarkta ve cenupta yerleştiğini; klasik çağ cemiyetlerinden Romalıların, Bizanslıların burada Firikyâ katını istismar eden bir nevi karakol kurduklarını bu yıl daha esaslı olarak tesbit eyleyen hafriyat heyeti, Firikyâ katının da yer yer üç dört defa yıkılıp yapıldığına dikkat etmiştir. Bu yıkılmaların yangınla birlikte olmadığı sanılmaktadır. Ele geçen seramik hemen tamamiyle «tekrenk monochrome» olup bunlardan koyu esmer, siyah ve pek perdahlı olanların epice bulunduğunu; «çok renk - polychrome» olanların pek az görüldüğünü kaydetmek gerektir.

Türk Tarih Kurumunun hafriyat heyeti, Firikyâ devrini yerine göre 1.80 metre derinlikten 2.20 metre derinliğe kadar iniyor görmüştür. Ondan sonra 4 metreden 4.50 metreye kadar inen Eti katının da hiç olmazsa üç mimarî safha geçirdiğine dikkat etmiştir. Bu safhalardan anlaşılacağına göre hemen daima aynı bina bir kaç kere tahribe uğramış ve hemen hemen aynı yerde, tekrar inşa veya tamir olunmuş bulunmaktadır. Baştan aşağı ve tam manasiyle «emsalsiz» kültür malzemesini pek bol olarak veren Eti katının bu mevsim en önemli ve en muhteşem çerçevesini, bir saray olduğu tahmin edilen mimarlık vesikası vermiştir. Temelinde bir buçuk metrelik yekpare, muazzam taş bloklar kullanan, ağaç ve kerpiç baş malzemesi olan sarayın büyük salonu, müteaddit taş setler veya peykelerle süslü kabul salonundan başka diğer bir çok odalarını da meydana çıkarmıştır. Bütün bu taksimat çok muntazam bir plâna dayanmakta; zeminleri çok sert ve kalın bir sıva ile döşenmiş; duvarlar sarı ve ak renkli parlak, kalınca sıvalarla kaplı olarak ele geçmiş bulunmaktadır. Ağaç sütunlar, baştan başa kalın ağaç kirişlerle meydana gelen tavanları (ara ve esas duvarlara fazla yüklenmeden..) ayakta tutmakta idi. Bu muhteşem yapının bütün akropolü kapladığı tahmin edilmektedir. Zelzelenin pek müthiş bir tesirle buraları ateşe boğduğu, yer yer yarılan zemin ve duvarlardan, zeminler üstüne kömürleşmiş olarak uzanmış bulunan tavan kerestesinin çarpık çurpuk durumundan anlaşılıyor. Bu devrin idolleri, topuz ve mühürleri.. bugüne kadar bilinmeyen tipleriyle arkeolojiye yep yeni malzeme getiriyorlar.

Eti katının altında altı metreye kadar inen devreyi «Proto Eti» olarak ayırmak lâzım geldiği bu yıl ele geçen çanak çömlek ile iyice anlaşılmıştır. Şimdiye

kadar ön Asyada eği görülmemiş içi çok parlak siyah cilâ üstüne beyaz boya ile hendesi nakışlı kapların bolluğu ve güzelliği bu devre üstünde arkeolojinin hayret ve dikkatle duracağı noktalarıdır. Hafriyat heyeti yedinci iskeletlerini işte bu katta bulmuş bulunuyor.

Topluğne, «Ras - shamra» tipinde ucu iğri bıçak, müselles biçimli ve üç çivile sapa perçinlenerek kullanılan hançer.. mezarın ve yakın çevresinin ilme hediye ettiği orijinal vesikalardan bir kaçıdır.

«Proto Eti» tabakasının altında, hiç olmazsa 8 - 10 metre kalınlığında bir bakır devri medeniyeti belirlemektedir. Türk Tarih Kurumunun büyük itina ve titizlikle devam ettirdiği metotlu hafriyatın önümüzdeki mevsim esrarını açacağı kat ta budur.

Hafriyat heyetinin metotlu ve genişlemesine yapılan hafriyatı şimdiden 9 metreyi bulmuştur. Cenup garp eteği dibinde açılan sondajda ise 16.50 metre derinliği tetkik mümkün olmuştur.

■ Ankara mabedindeki hafriyat 1939:

Ankara'nın en mühim tarihi abidelerinden olan Hacı Bayram mahallesindeki klâsik mabet etrafının bir takım evler ile kapalı olması haklı olarak bir çok tenkitleri celbediyordu. Ankara Belediyesi büyük masraflar ihtiyar ederek bu evleri tamamen kaldırdı. Türk Tarih Kurumu da azasından Müzeler Müdürü Hamit Koşay'ın nezareti altında, Mimar Süleyman Örnek ve Müze müstahzırı Mustafa'nın iştirakile bir hafriyat yaptırarak mabedin stylobat tâbir olunan merdiven aksamını meydana çıkardı.

İstanbul Alman Arkeoloji Enstitüsü 1926 ve 1928 senelerinde Krenker ve Mr. Schede idaresinde mabedin ön kısmında boş bulduğu yerlerde bazı sondajlar yaparak sütun kaidelerini araştırmışlar ve mabet üzerinde esaslı tetkikler yaparak plân, nisbet, mimari üslûp ve bilhassa tezyini motiflere bakarak bunun milâttan önce ikinci asırda yapılan bir sanat abidesi olduğuna hükmetmişlerdi. Mukayeselerine eski Manisadaki Artemis ve Zeus Sosifolis mabatleri esas olarak alınmıştı.

Mabedin imparator Neron zamanından kalma (milâttan sonra 54 - 68) Viyanada mahfuz bir sikke üzerindeki resmine bakarak İonien uslubunda olduğuna hükmederek o yolda tersim etmişlerdi.

Hafriyat «Pseudodipteros» tarzında olan mabedin, sütun başlıklarının Korint-hien uslubunda olduğunu meydana koydu. Bundan mabedin bir kaç inşa devresi geçirdiği ve hol kısmının sonradan inşa edildiği anlaşılmaktadır. Diğer bazı sikkeler de bunu teyit etmektedir. «Cella» kısmı her halde August'den asgarî yüz sene evvel inşa edilmiştir. Bazı sikkelere nazaran Mabedin önünde Attis'in heykelinin bulunuşu veya cephesinde Kybel ve Attis'in sembolleri olan ay yıldızın tersim edilmiş bulunması mabedin galatlar tarafından bereket ilâhesi ve onun kocası için inşa edildiğini meydana koymuştur.

Mabedin şarkı cenubî köşesinde derin bir sondaj yapıldığı zaman bol miktarda gri ve nadiren renkli Frikyâ seramisi de meydana çıkmıştır.

Mabede ait hafriyat raporu ile İstanbul Müzeleri Sikke Mütéhassısı Emin Boş'un Ankara mabediyle ilgili sikkelere müteallik bir etüdü Belleten'in ilerideki sayılarında çıkacaktır.

■ Freskli Bizans mezarı:

Ankara'da istasyon civarında Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğü binası yapılırken toprak altında bazı Bizans mezarları çıktı. Bunların bir kısmı basit beşik biçiminde, bir kısmı taş kaplı lahit tarzında, mühim şahsiyetlere aidiyeti tahmin olunan bazıları da salıpvare tonoz biçimindedir. Bu son çeşit mezarların aile mezarı olarak kullanıldığı iskeletlerin çokluğu ile sabittir.

Duvarların sıvanmış olan iç yüzlerinde çok zarif ve kuş resimlerini muhtevî freskler bulunmaktadır. Kapı üstünde tersim olunan haç şekli ise eserin devrini tayin bakımından hususî kıymeti haizdir. Eser mütehasşislarının ifadesine göre, milâttan sonra 3-4 üncü asra aittir. Kapısı ve süveleri yerli taştan yekpare olarak yapılmıştır. Pek nadir tesadüf olunan ve kültür tarihi için ehemmiyeti olan bu eser Türk Tarih Kurumunun devir farkı gözetmeyen ve sırf ilmi endişelerle hareket eden eliyle kurtarılarak Çankırıkapı'da hazırlanmış olan hususî yere eski şekliyle restore edilmiştir. Oldukça ağır ameliyat Ressam Mahmut Akok ve Necdet Pençe tarafından yapılmıştır. Buna ait teknik rapor plânlarıyla birlikte Belletenin ilerideki sayılarında neşrolunacaktır.

■ 18 inci Beynelmîlel Antropoloji ve Prehistorik Arkeoloji kongresi:

17 inci toplantısını 1937 Eylülünde Bükreşte yapmış olan Beynelmîlel Antropoloji ve prehistorik arkeoloji kongresi bu toplantısında 18 inci kongrenin İstanbulda yapılması arzusunu izhar etmiş ve bu arzu hükümetimizin de muvafakatiyle Türk delegeleri tarafından kabul edilmişti. Bu kongreleri tertip eden Paris'teki Beynelmîlel Antropoloji Enstitüsüdür. 18 inci kongrenin Türkiyede organize edilmesi işini Maarif Vekâleti deruhte etmiş ve Türk Tarih Kurumu bu hususta Vekâlete her türlü yardımı yapmıştır. Bu maksat için 1939 bütçesine Cümhuriyet hükümeti 70 bin lira tahsisat koymuştur.

Kongrenin hazırlık işleri 1938 yılının Martında başlamış ve Maarif Vekilinin başkanlığı altında bir teşkilât komitesi vücade getirilmiş ve bu komite içinden ayrıca yedi kişilik bir genel sekreterlik bürosu teşkil edilmiştir. Kongrenin genel sekreterliğini Türk Tarih Kurumu genel sekreteri Bay profesör Muzaffer Göker'le Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi profesörlerinden ve Tarih Kurumu azasından profesör. Dr. Şevket Aziz Kansu ifa etmişlerdir. Beynelmîlel Antropoloji enstitüsü başkanı ve Cenevre Üniversitesi Antropoloji enstitüsü direktörü profesör Pittar genel sekreterlik bürosiyle daimî teması muhafaza etmiş ve kongrenin organizasyon işlerinde değerli mütalâa ve yardımlarıyla büroyu tenvir eylemiştir.

Kongreye iştirak edebilmek için ya Beynelmîlel Antropoloji enstitüsünün âzası olmak, yahut bir defaya mahsus olmak üzere 80 Fransız frangı yahut 2,5 Türk lirası aidat vermek icap etmekte idi.

Kongre 18 Eylül 1939 pazartesi günü İstanbulda Dolmabahçe sarayında açılacak ve 25 Eylül'e kadar devam edecekti. Kongre 5 seksiyona ayrılmıştı :

- I — Morfolojik ve fonksiyonel Antropoloji - Kan grupları
- II — Beşerî paleontoloji - Prehistorik arkeoloji
- III — Veraset - Öjenik, ıstıfâ
- IV — Psiko - sosyoloji - Cinaî antropoloji

V — Etnografya - Folklor - Lengüistik - Dinler Tarihi.

Kongrenin son toplantısı Ankarada yapılacak ve buradan Alacahöyük ve Boğazköy hafriyat yerleri ziyaret edilecekti.

Kongreye iştirak etmek için müracaat edenlerin sayısı 74 ü Türk ve 135 i ecnebi olmak üzere 209 idi.

Kongre münasebetiyle gerek kongre genel sekreterlik bürosu ve gerekse Türk Tarih Kurumu yeni eserleri tab'a vermişti. Bunlar şunlardı :

- 1 — Türk Antropoloji mecmuası no. 19-22
- 2 — Türk Antropoloji tarihçesi
- 3 — Anadolu düğünleri
- 4 — Türk Tarih Kurumu Eti yokuşu hafriyatı raporu
- 5 — » » » Pazarlı hafriyatı raporu
- 6 — Alacahöyük maddi kültür albümü.

Kongre âzasına dağıtılmak üzere ayrıca memleketimize ait güzel fotoğraflardan mürekkep albümler, mühim şehirlerimizin rehberleri, bir tarafta Atatürk'ün portresi bulunan plâklar ve üzerinde Alacahöyükte bulunmuş altın surahinin kartması bulunan rozetler hazırlanmıştı.

Kongreye iştirak edeceklerden 31 i yerli olmak üzere 104 kişi okuyacakları tebliğin mevzuunu bildirmişler ve bunlardan 66 sı tebliğlerinin metnini göndermişlerdi. Bu tebliğlerin ecnebi dilde olanları türkçeye türkçe olanları da fransızcaya çevrilmiştir. Bunlar ecnebi dilde olanları ayrı, türkçe olanları ayrı bir cilt teşkil etmek üzere basılmaktadır. Tabı sonunda kongre âzalarına dağıtılacaktır.

Kongre hazırlıkları Eylül 1939 başına kadar devam etmiş 1 Eylülde Avrupa harbinin patlaması üzerine âzadan bir çoğunun askere gitmesi, diğerlerinin de kongreye iştirakine inkân görülmemesi dolayısıyla ve Beynelmilel Antropoloji enstitüsünün de muvafakatiyle tehir edilmiştir.

